

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1879.   Första Kammaren.   N:o 2.

Lördagen den 18 Januari.

Kammaren sammanträdde kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.

Herr Talmannen och Kammarens Herrar ledamöter afgingo kl. nära 11 till Storkyrkan, der riksdagspredikan hölls af Pastorsadjunkten A. Leuwgren. Efter slutad gudstjenst begaf sig Kammaren till Rikssalen, hvarest Hans Maj:t Konungen med ett tal öppnade riksdagen. Härefter uppläste Hans Excellens Herr Statsministern Kongl. Maj:ts nådiga berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista Riksdags sammanträde sig tilldragit; hvaruppå och efter det Herrar Talmän, i Kamrarnes namn, till Konungen framfört deras undersåtliga vördnad samt hvardera fått emottaga ett exemplar af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof, ceremonien å Rikssalen afslutades och Kammaren, enligt beslut, fattadt före afgången från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från Rikssalen kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

In fidem
O. Brakel.

Måndagen den 20 Januari.

Kammaren sammanträdde kl. $\frac{1}{2}$ 12 f. m.

Herrar *Schönbeck, J. Petersson, von Koch, Ekman, J. J. Lindgren och Falk, Grefve O. Mörner, Friherre Hamilton och Grefve Spens* tillkännagåvo, att de infunnit sig för att deltaga i riksdags-göromålen.

Herr vice Talmannen begärde ordet och yttrade: Jag tillåter mig hemställa, att Kammarens ledamöter ville med mig för-ena sig i en anhållan hos Herr Talmannen att det af Herr Tal-mannen å rikssalen hållna tal måtte få uppläsas för att i Kam-marens protokoll blifva förvaradt.

Sedan Kammaren, uppå gjord proposition, härtill lemnat bifall, uppläste Herr Talmannen det ifrågavarande talet, hvilket lydde sålunda:

Stormäktigste Allernädigste Konung!

Den riksdag, som nu är öppnad, skall sannolikt blifva en af dem, som utmärka sig för varsamhet. Förhållanden hafva nemligen under den sist förflutna tiden inträffat, hvilkas lärdomar ej gerna kunna vara fruktlösa för de män, som skola besluta och handla i ett helt folks namn. Vål har fäderneslandets gamla lycka i allt väsentligt varit ostörd och vål hafva vi särskildt varit förskonade från alla sådana förvillelser, som mångenstädes hotat sjelfva samhällets grundvalar; men det starka gemensamhetsband, som nu mer än någonsin tillförene enar folken, har dock låtit äfven oss få känna vår andel i de ogynsamma omständigheter, af hvilka andra lidit och ännu lida. Detta gäller isynnerhet om den stock-ning i handel och industri, som dagligen förorsakar stora bekymmer och hittills icke kunnat afhjelpas. Liksom det i hvarje dylik ställning är den enskildes pligt att undvika äfventyrliga försök och tåligt hoppas på en ljusare framtid, så är det ock statens pligt att hellre i lugn afbida krisens utgång än genom osäkra anordningar utsätta sig för möjligheten att hindra i stället

för att främja en förbättring. Och derföre är det som konservativ varsamhet nu torde vara på sin plats. Huru som helst man emellertid än derom må tänka, så lærer det nog stå fast, att sällan någon sund omgestaltning af samhällsförhållanden befordras genom tvära brytningar med hvad som varit och hvad som är. Riksdagens Första Kammare har åtminstone under sin tolfåriga tillvaro i gerningarne bekänt den öfvertygelsen och vill antagligen äfven hädanefter blifva henne trogen. Gifve Gud oss alla en rätt visdom i det arbete som förestår! Han välsigne ock Eders Kongl. Majestät samt hälle sin skyddande hand öfver vår högt älskade Drottning, som lyckligt återkommit till ett tack-samt folk, och öfver hela vårt konungahus!

Första Kammaren tror sig i denna af varmaste hjerta uttalade välönskan hafva funnit det bästa uttrycket för de undersåtliga vördnadsbetygelser, som vid detta tillfälle böra framföras, och anhåller underdånigt att i Eders Kongl. Majestäts nådiga ynnest få vara innesluten.

Företogs val af tre ledamöter för att deltaga i talmansöfverläggningarne; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Carleson.....	med 95 röster.
” Grefve Hamilton, H. L. H.	” 94 ”
” ” Lagerbjelke	” 94 ”

Företogs val af två ledamöter för att hafva inseende öfver Riksdagens kansli; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Asplund	med 78 röster.
” Fröman	” 78 ”

Företogs val af fyra ledamöter för att jemte Talmannen tillsätta Kammarens kansli och vaktbetjening; och befunnos efter valförrättningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Almqvist	med 69 röster.
” Bennich	” 69 ”
” Stråle, W.	” 69 ”
” von Ehrenheim.....	” 68 ”

Herr Talmannen yttrade, att han, efter samråd med Andra Kammarens Herr Talman, finge föreslå, det Kammaren behagade

besluta, att nästa Torsdag den 23 i denna månad företaga val af ledamöter och suppleanter i de ständiga Utskotten.

Svarades Ja.

Herr Ekman, Carl, begärde härefter ordet och anförde: Den för Första Kammaren gällande arbetsordning innehåller i 7 §, att antalet af suppleanter i de ordinarie Utskotten skall vara hälften af de ordinarie ledamöternes, derest Kammaren icke anorlunda beslutar. Under de föregående riksdagarne har dock alltid visat sig, att detta i arbetsordningen förutsatta antal af suppleanter varit för litet, och Kammaren har därför beslutat, att antalet suppleanter i de ordinarie Utskotten skulle vara i Konstitutions- och Bevillnings-Utskotten 6, i Stats-Utskottet 9 samt i Bank- och Lag-Utskotten 5, och jag tager mig därför friheten anhålla, att Kammaren ville äfven vid denna riksdag fatta lika beslut.

Sedan öfverläggningen förklarats slutad, framställdes proposition på bifall till hvad Herr *Ekman* föreslagit och besvarades med Ja.

Föredrogs och lades till handlingarna Kongl. Maj:ts den 18 i denna månad på rikssalen upplästa nådiga berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista Riksdags sammantråde sig tilldragit.

Föredrogs K. M:ts den 18 i denna månad på rikssalen öfverlemnade nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof.

Begärdes på bordet.

Friherre Klinckowström afgaf en motion, N:o 1, angående tillsättande af en skattekomité.

Bordlades.

Kammaren åtskildes kl. $\frac{1}{2}$ 1 e. m.

In fidem.
O. Brakel.

Tisdagen den 21 Januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Justerades 3 protokollsutdrag för sistlidne dag.

Herrar *Jöns Persson* och *Sjöbring* samt Grefve *Ehrensward* anmälde, att de inställt sig vid Riksdagen.

Upplästes ett läkarebetyg af följande lydelse:

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare, Kammarherren och Riddaren Friherre Anders Koskull för närvarande lider af en svårare magkatarr tillika med reumatisk värk synnerligast i nedre extremiteterna, hvilken senare åkomma gör det för Baron Koskull ytterst svårt och plågsamt att gå, och att han till följd häraf är alldeles oförmögen att företaga någon längre resa, och således icke heller kan infinna sig åtminstone vid början af nu pågående riksmöte, det varder härmedelst under edlig förpligtelse intygadt.

Alfvestad den 17 Januari 1879.

O. P. Engström,
Regementsläkare.

Föredrogs och hänvisades till det blifvande Stats-Utskottet Riksdagens år 1878 församlade Revisorers berättelser:

1:o) om den af dem verkställda granskning af Statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1876;

2:o) angående Kongl. Kommerskollegium; och

3:o) om granskningen af Riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning.

Föredrogs och hänvisades till det blifvande Banko-Utskottet Riksdagens år 1878 församlade Revisorers berättelse angående Riksbanken.

Kammaren åtskildes.

In fidem
O. Brakel.

Onsdagen den 22 Januari.

Kammaren sammanträdde kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

Justerades 2 protokollsutdrag för sistlidne dag.

Friherre *Adelsvärd* tillkännagaf, att han infunnit sig för att delta i riksdagsgöromålen.

Föredrogs och hänvisades till det blifvande Lag-Utskottet Justitieombudsmannens embetsberättelse till innevarande Riksdag.

Herr *Cavallin* väckte en motion N:o 2, angående ändringar i gällande bevillningsförordning.

Begärdes på bordet.

Kammaren åtskildes.

In fidem
O. Brakel.

Torsdagen den 23 Januari 1879.

Kammaren sammanträdde kl. 10 f. m.

Justerades ett protokollsutdrag för sistlidne dag och protokollet för den 17 i denna månad.

Herr Talmannen förmälte, att han och de ledamöter, hvilka blifvit utsedde för att tillsätta Kammarens kansli- och vaktbetjening, ansett för göromålens ordentliga och skyndsamma gång nödigt, att i kansliet anställdes samma antal tjenstemän som vid de närmast föregående riksdagarne, eller två förste notarier, tio notarier, en förste kanslist, en registrator och sex kanslister, äfvensom funnit ett antal af åtta vaktmästare erfordras för Kammarens betjenande; och komma de personer, som blifvit till tjenstemän och vaktbetjente antagne, nu att af sekreteraren uppnämnas.

Härefter tillkännagaf undertecknad, att i kansliet blifvit anstälde såsom *Förste Notarier*: Amanuensen i Kongl. Biblioteket E. W. Dahlgren och vice Häradshöfdingen A. L. von der Hagen; *Notarier*: vice Häradshöfdingarne, Grefve F. Wrangel, H. Rohtlieb, A. Thollander, C. von Eckermann, J. O. Ramstedt, A. W. von Krusenstjerna, C. Schönmeijer och H. Björklund, e. o. Kanslisten i Kongl. Civildepartementet, Friherre A. Alströmer och Filosofie kandidaten G. F. Thollander; *Förste Kanslist*: Kammarherren, Friherre G. Ehrenborgh; *Registrator*: Revisorn i Kongl. Generalpoststyrelsen J. F. Kröningsvärd; *Kanslister*: Kammarherren B. Fock, Amanuensen i Kongl. Statskontoret A. A. F. Ström, vice Häradshöfdingen H. W. Hedenstjerna, e. o. Notarien i Kongl. Generaltullstyrelsen G. E. von der Burg, e. o. Hofrättsnotarien D. von Schulzenheim och e. o. Kammarkrifvaren W. Geete; äfvensom att till vaktmästare antagits: J. W. Stetter, F. W. Malmberg, N. Pehrman, C. J. Sjöstedt, A. Wahlqvist, C. Kindstrand, E. Pira och E. Ehrnström.

Företogs val af tio ledamöter i Konstitutions-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Burenstam	med 102 röster,
” de Maré, A.	” 102 ”
” von Ehrenheim	” 102 ”
” Hallenborg	” 102 ”
” Hammarhjelm	” 102 ”
” Odelberg	” 102 ”
” Reuterskiöld, C.	” 102 ”
” Gahn	” 101 ”
” von Möller	” 100 ”
” Afzelius	” 99 ”

Företogs val af tolf ledamöter i Stats-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Grefve Beck-Friis	med 106 röster,
Herr Ekman, C.	” 106 ”
” Nordenfelt	” 106 ”
Grefve af Ugglas, L.	” 106 ”
Herr Montgomery-Cederhjelm	” 105 ”
Grefve Sparre	” 105 ”
Herr Hederstjerna	” 104 ”
Grefve Mörner, A.	” 104 ”
” Lagerberg	” 103 ”
Herr de Maré, G.	” 99 ”
” von Kræmer	” 90 ”
Friherre Hochschild	” 68 ”

Företogs val af tio ledamöter i Bevillnings-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Croneborg	med 111 röster,
” Adlersparre	” 110 ”
” Anderson, F. A.	” 110 ”
” Reutersvärd	” 110 ”
” Ribbing, C.	” 110 ”
” Storckenfeldt	” 110 ”
” Kockum	” 109 ”
” Bennich	” 108 ”
” Reuterskiöld, A.	” 104 ”
” Berg	” 68 ”

Företogs val af åtta ledamöter i Banko-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Ekman, J. J. med 100 röster,

Herr Lenning	med 100 röster,
” Rettig	” 100 ”
Grefve Spens	” 100 ”
Herr Peyron	” 99 ”
” Ljungqvist	” 98 ”
Friherre Åkerhjelm	” 97 ”
Herr Wijkander	” 93 ”

Företogs val af åtta ledamöter i Lag-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr von Gegerfelt	med 89 röster,
” Lindgren	” 89 ”
Grefve Mörner, O.	” 89 ”
Herr Samzelius	” 89 ”
” Sjöbring	” 89 ”
Friherre Hamilton	” 88 ”
Herr Sundell	” 88 ”
” Ribbing, S.	” 79 ”

Företogs val af sex suppleanter i Konstitutions-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Robson	med 81 röster,
Friherre Hierta	” 79 ”
Herr Wærn, L.	” 75 ”
” Lexow	” 74 ”
” Ulfsparre	” 74 ”
” Rhodin	” 72 ”

sedan ordningen mellan de två ledamöter, som erhållit lika antal röster, blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af nio suppleanter i Stats-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr von Strokirch	med 82 röster,
” Kock	” 82 ”
Grefve Posse, K.	” 80 ”
Herr Dahm	” 80 ”
Friherre von Essen	” 75 ”
Herr Gavelius	” 74 ”
” Lindström	” 72 ”
” Burman	” 70 ”
” Tham	” 66 ”

sedan ordningen mellan de ledamöter, som erhållit lika antal röster, blifvit genom särskilda lottningar bestämd.

Företogs val af sex suppleanter i Bevillnings-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Friherre Barnekow	med 68 röster,
Grefve Hamilton, G.	” 68 ”
Herr Mallmin	” 68 ”
” Sjölund	” 66 ”
” Cavallin	” 64 ”
” Wallenius	” 47 ”

sedan ordningen mellan de ledamöter, som erhållit lika antal röster, blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af fem suppleanter i Banko-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Wallberg	med 54 röster,
” Fock	” 41 ”
” Falk	” 40 ”
” Evers	” 39 ”
” Fogelmarck	” 37 ”

Företogs val af fem suppleanter i Lag-Utskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

Herr Lothigius	med 52 röster,
” Widmark	” 51 ”
” Svanberg	” 50 ”
” Fröberg	” 50 ”
” Stråle, H.	” 39 ”

sedan ordningen mellan de ledamöter, som erhållit lika antal röster, blifvit genom lottning bestämd.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades Grefve *Lewenhaupt, Claës*, under 14 dagars tid från morgondagen.

Justerades 5 protokollsutdrag; hvarefter Kammaren åtskildes kl. $1\frac{1}{2}$ e. m.

In fidem
O. Brakel.
